

KONFERENSIYALAR UZ

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**IV RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

IYUL, 2025

ELEKTRON NASHR:
<https://konferensiyalar.uz>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, iyul

TOSHKENT-2025

ISBN 978-9910-09-214-5

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent:
Scienceproblems team, 2025. – 71 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 3-iyul

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda “Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar” mavzusidagi IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan. Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

ISBN 978-9910-09-214-5

Barcha huqular himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TARIX FANLARI

<i>Doniyorov Nosirjon</i> BOLSHEVIKLAR MADANIY SIYOSATINING AYRIM NAZARIY ASOSLARI TO'G'RISIDA	4-9
<i>Najmiddinov Boburmirzo</i> SOVET HOKIMIYATINING O'ZBEKISTON SSRDA DINIY SIYOSATI TARIXSHUNOSLIGIDAN (SOVET HOKIMIYATI DAVRIDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR MISOLIDA)	10-13
<i>Sobirov Sardorbek</i> YETTISHAHAR DAVLATINING BUYUK BRITANIYA IMPERIYASI BILAN ALOQALARI	14-17
<i>Umarqulova Gulchiroy</i> JIZZAX VILOYATI CHO'L HUDUDI TUMANLARINING MUSTAQILLIK YILLARIDA MADANIY HAYOT RIVOJI (DO'STLIK TUMANI MISOLIDA).....	18-20
<i>Begaliyeva Aysha</i> ROSSIYA TEMIR YO'L TRANSPORT TIZIMI: SANOAT INQILOBI SHAROITIDA RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI	21-25

IQTISODIYOT FANLARI

<i>Nazarov Nazar</i> KICHIK VA O'RTA BIZNES FAOLIYATINI STATISTIK BAHOLASHNING DAVLAT IQTISODIYOTIDAGI AHAMIYATI	26-29
--	-------

FILOLOGIYA FANLARI

<i>Jamahmatov Karomiddin</i> SALJUQIYLAR DAVR ADABIY MUHITI RIVOJIDA TERMIZIY ALLOMALAR MA'NAVIY MEROSINING O'RNI	30-37
<i>Maxamatqulova Zarina</i> O'ZBEK VA ISPAN TILLARIDAGI FRAZEMALARNING QIYOSIY TAHLILI	38-40
<i>Yuldasheva Kamola</i> STRATEGIES AND EVALUATION IN SIMULTANEOUS INTERPRETING	41-44

YURIDIK FANLAR

<i>Salimjonov Axadjon</i> ZO'RLIK ISHLATIB SODIR ETILADIGAN JINOYATLAR TUSHUNCHASI VA KRIMINOLOGIK TAVSIFI	45-55
<i>Акрамова Хилола Убайдуллаевна</i> ПРАВОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЙ: АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	56-59
<i>Qahorova Saodat</i> ONLAYN KREDIT SHARTNOMALARINING FUQAROLIK-HUQUQIY TABIATI VA RAQAMLI MUHITDAGI O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	60-62

SOTSILOGIYA FANLARI

<i>Artikbayeva Nazokat</i> INTERNETGA QARAMLIKNING ZAMONAVIY TA'LIMGA TA'SIRI	63-67
<i>Raxmatullayeva Shaxlo</i> INSON KAPITALINING YANGI O'ZBEKISTONDAGI IJTIMOY O'RNI	68-70

JIZZAX VILOYATI CHO'L HUDUDI TUMANLARINING MUSTAQILLIK YILLARIDA MADANIY HAYOT RIVOJI (DO'STLIK TUMANI MISOLIDA)

Umarqulova Gulchiroy Fayzulla qizi

Guliston Davlat universiteti 1-kurs doktoranti

E-mail: gulchiroyumarqulova@gmail.uz

Tel: +998 90 229 78 58

ORCID:

Jizzax, O'zbekiston

Annotatsiya. Mazkur maqolada mustaqillik yillarida Jizzax viloyatining cho'l hududlaridan biri hisoblanadigan Do'stlik tumanida olib borilgan madaniy islohotlar va ularning istiqbolli natijalari haqida so'z yuritiladi. Cho'l hududlaridagi aholining farovon turmushi madaniy hayoti, nashr etilayotgan gazetasi, axborot-resurs narkazlari va musey faoliyati Jizzax viloyati Do'stlik tumani misolida ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Jizzax, Do'stlik tumani, madaniy hayot, mustaqillik yillari, "Do'stlik hayoti" gazetasi, "Do'stlik chamani" badiiy havaskorlik to'garagi, "Obod qishloq" davlat dasturi, Do'stlik tuman Axborot-kutubxona markazi.

THE DEVELOPMENT OF CULTURAL LIFE IN THE DESERT DISTRICTS OF JIZZAKH REGION DURING THE YEARS OF INDEPENDENCE (ON THE EXAMPLE OF DUSTLIK DISTRICT)

Umarqulova Gulchiroy Fayzulla qizi

First-year doctoral student, Gulistan State University

Jizzakh, Uzbekistan

Annotation. This article discusses the cultural reforms carried out in the Do'stlik district, one of the desert regions of Jizzakh region, during the years of independence, and their promising results. The cultural life of the population in the desert regions, the published newspaper, information and resource centers, and the activities of the museum are considered using the example of Do'stlik district of Jizzakh region.

Key words: Jizzakh, Do'stlik district, cultural life, years of independence, "Do'stlik Khayoti" newspaper, "Do'stlik chamani" amateur art circle, "Obod qishloq" state program, Do'stlik district Information and Library Center.

DOI: <https://doi.org/10.47390/978-9910-09-214-5/ydif-04>

O'zbekiston mustaqillikka erishgach, o'zbek xalqi uchun milliy davlatchilikni tiklash bilan birgalikda mamalakatda iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy sohalarida keng qamrovli islohotlarni amalga oshirdi. Mazkur islohotlar respublikamizning barcha viloyatlari va tumanlarida ijrosi ta'minlandi va buning natijasida ijobiy o'zgarishlar va rivojlanishlar kuzatildi. Masalan, Jizzax viloyatining cho'l hududlaridan biri hisoblanadigan Do'stlik tumanida ham mustaqillik yillarida keng qamrovli islohotlar olib borildi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning: "Agar jamiyat hayotining tanasi iqtisodiyot bo'lsa, uning joni va ruhi ma'naviyatdir, biz Yangi O'zbekistonni barpo etishga qaror qilgan ekanmiz, ikkita mustahkam ustunga tayanamiz. Birinchisi – bozor tamoyillariga

asoslangan kuchli iqtisodiyot. Ikkinchisi – ajdodlarimizning boy merosi va milliy qadriyatlarga asoslangan kuchli ma'naviyat."– degan fikrlari xalqimizning turmush tarzini har tomonlama yaxshilash va milliy ruhda rivojlantirishni o'z oldiga maqsad qilib qo'yilganini anglashimiz mumkin.[5.] 1970-yil 16-oktabrda tashkil topgan Do'stlik tumani Jizzax xalqining cho'lni o'zlashtirishdagi zahmatli mehnatlari va qardosh xalqlarimizning qo'llab-quvvatlashlari natijasida vujudga kelgan.[3;439-b.] Asosan qishloq xo'jaligiga asoslangan, ayniqsa, paxta yetishtirishga ixtisoslashtirilgan mazkur tuman aholisining turmush tarzi og'ir mehnat bilan o'tardi. Mustaqilligimizning dastlabki yillaridanoq Do'stlik tumanining madaniy hayotida ijobiy o'zgarishlar kuzatila boshlandi. Do'stlik tumani tashkil topishi munosabati bilan 1971-yildan beri nashr etib kelinayotgan "Do'stlik hayoti" gazetasi tumandagi aholining ma'naviy-ma'rifiy hayotini boyitishga o'z hissasini qo'shmoqda. Mazkur gazetada tumanda olib borilayotgan islohotlar, rivojlanishlar, yangiliklar bilan birgalikda aholi turmush tarziga ijobiy ta'sir ko'rsatadigan maqolalar chop etilib bormoqda. Aholiga qulaylik keltirish uchun elektron tarzda ham faoliyatini yo'lga qo'ygan.

Mustaqillik yillarida Do'stlik tumanida turli milliy bayramlar, festivallar va san'at tadbirlari o'tkazila boshlandi. Bu tadbirlar madaniyatni rivojlantirish, xalq an'analarini saqlab qolish va yosh avlodni tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Mustaqilligimizning dastlabki yilidayoq ya'ni 1991-yilda Do'stlik tumani dehqonlarining irodasi va mehnati tufayli qishloq xo'jaligining barcha sohalarida belgilangan rejalar oshig'i bilan bajarildi. Paxtachilik yutuqlari esa hammasidan ziyod va quvonarli natijalar ko'rsatdi. Mazkur yutuqlarga o'z hissasini qo'shgan zahmatkashlarning barchasi mavsum oxirida xalqimizning boy merosi asosida nishonlanadigan "Hosil bayrami"ni xursandchilikda nishonlashdi. Mazkur bayramda o'zbek, qozoq, rus, tatar, tojik- tumanda istiqomat qiladigan 22millat kishilari ishtirok etishdi. Shu bilan birgalikda mehnatkashlarni tabriklash uchun qo'shni xalqlarimiz vakillari ham tashrif buyurishdi hamda turkiy xalqlarga xos ma'naviy qiyofani baxsh etuvchi ko'pkari musobaqasi uyushtirildi. Maydonda milliy ko'pkari musobaqasida viloyatning barcha nomdor polvonlari, qo'shni Qozog'iston chavandozlari va Tojikiston vakillari ot choptirib, o'z do'stliklarini yanada mustahkamladi.[2;1-b.] Mazkur tadbir orqali Vatanimiz mustaqilligining dastlabki yillaridayoq O'zbekistonning olib borayotgan islohotlarida xalqimizning boy turmush tarzi, madaniy hayotining rivoji, ildizi bir bo'lgan qo'shni xalqlarimiz bilan yahshi qo'shnichilik munosabatlari, millatlararo totuvlik va bag'rikenglik tamoyili asosi amalga oshirilayotganligiga guvoh bo'lamiz. Mustaqillik sharofari tufayli tumanda mahalliy san'atkorlar va yozuvchilarning ijodiy faoliyati faollashdi. Adabiy va san'at asarlarini yaratish, ko'rgazmalar va chiqishlar orqali milliy madaniyatni rivojlantirishga hissa qo'shildi. Do'stlik tuman madaniyat bo'limi qoshida 2000-yil 29-noyabrida tashkil etilgan "Do'stlik chamani" badiiy havaskorlik to'garagi buning yorqin misolidir. Madaniy hayotning bir qismi sifatida sport faoliyati ham rivojlandi. Turli sport musobaqalari, sport klublari tashkil etilib, yoshlarning jismoniy tarbiyasiga alohida e'tibor qaratildi. Zamonaviy texnologiyalarni madaniy hayotga joriy etish orqali, ta'lim va madaniy tadbirlarda raqamli platformalar faol qo'llanila boshlandi. Bu yoshlarga yangi imkoniyatlar yaratdi va madaniy tadbirlarni keng auditoriyaga yetkazishda yordam berdi.

Davlatimiz rahbari Sh.Mirziyoyevning tashabbusi bilan 2018-yilda tumanning Manas qishlog'ida "Obod qishloq" davlat dasturi doirasida amalga oshirilgan qurilish-ta'mirlash, bunyodkorlik va obodonlashtirish ishlari natijasida 45 kun ishida ushbu tashlandiq qishloq

tanib bo'lmas darajada o'zgarib, o'z zamonaviy maktablari, sport maydonchalari, madaniyat saroyi, bozori, hammomi va boshqa infratuzilmalarga ega bo'lgan obod qishloqqa aylandi. Bugungi kunga kelib Manasdagi madaniyat saroyida tez-tez "Marjon" milliy xalq ansambli badiiy jamoasining konsert dasturlari, turli uchrashuvlar va davra suhbatlari o'tkazilib turiladi. [1;440-b.] O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 23-oktabrda tasdiqlangan "2018-2019-yillarda Jizzax viloyati Do'stlik tumanini kompleks rivojlantirish chora-tadbirlari dasturi to'g'risida" gi 851-son Qarori asosida tuman miqyosida iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy hayotida salmoqli ijobiy o'zgarishlar va qurilish ishlari amalga oshirildi.[4;1-b.] Do'stlik shaharchasida Xotira bog'i, Yoshlar forumi, Tuman hokimligi qoshida aholi hordiq chiqarishi uchun ko'ngilochar xiyobon va favvoralar qurildi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 7-iyunda "O'zbekiston Respublikasi aholisiga axborot-kutubxona xizmati ko'rsatishini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-4354-sonli hamda viloyat hokimining 2019-yil 11-iyunda 226-sonli qarorlari asosida tuman xokimining 2019-yil 13-iyunda 994-sonli qarori tasdiqlanib Do'stlik tuman Axborot-kutubxona markazi tashkil qilindi. Axborot-kutubxona markazi qoshida kitob do'koni tashkil qilinib, kitobxonlar xarid qilishi uchun arzonlashtirilgan kitoblar yetkazib berish rejalashtirilgan. Bugungi kunda jami kitob fondi 25316 ta, gazetalar 9 nomda, jami foydalanuvchilar 17129 nafarni tashkil qiladi.[6.] Shuningdek, tuman aholisini ma'naviy va tarixiy bilimlarini oshirish maqsadida Do'stlik tuman tarixi muzeyi ochildi. Ma'lumot sifatida aytib o'tish joizki, ushbu tarixiy muzey 2024-yil 8-may kunda o'z faoliyatini boshladi. Muzey shinam, zamonaviy ko'rinishda bo'lib u yerda qariyb 53 yillik tuman tarixi yaqqol aks ettirilgan. Muzeydan joy olgan barcha eksponatlar o'z tarixiga ega bo'lib, deyarli barchasi tuman aholisi tomonidan sovg'a tariqasida hadya qilingan. Muzeyda nafaqat Do'stlik tuman aholisining boy tarixiy manbalari joy olgan, balki Qirg'iziston prezidenti tomonidan sovg'a qilingan qirg'izcha milliy gilam va qadimiy qamchi ham tarixiy muzeydan joy olgan. Bundan tashqari tuman tarixi aks ettirilgan kitoblar mavjudligi ham quvonarli hisoblanadi. Eng asosiysi Muzeyning tashkil qilinishi tuman aholisi uchun kelgusi avlod vakillari uchun ajoyib meros sifatida qarshi olindi. Xulosa qilib aytganda, Jizzaxning olis va ulkan cho'l hududlaridan hisoblangan Do'stlik tumani mustaqillik yillarida olib borilayotgan islohotlar natijasida rivojlanib, aholining madaniy turmush tarzi yahshilanib, ma'naviy-ma'rifiy sohalari rivojlanib bormoqda.

Adabiyotlar / Литература / References:

1. Abdurahmonova M Mirzacho'lnoma - T.: Adabiyot, 2021. 440-bet.
2. Jo'raqulov K. Do'stlik dalasida otlar gurrosi. "Jizzax haqiqati" gazetasi № 142(2949) 1991-yil 26-noyabr. 1-bet.
3. O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi. 1-jild. "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti - T.; 2000. 439-bet.
4. 851-сон 23.10.2018. 2018-2019-yillarda Jizzax viloyatining Do'stlik tumanini kompleks rivojlantirish chora-tadbirlari dasturi to'g'risida <https://lex.uz/ru/docs/-4013352>
5. <http://isrs.uz/oz/uzbekiston-yangiliklari/shavkat-mirziyoyev-jamiyat-hayotining-tanasi-iqtisodiyot-bolsa-uning-joni-va-ruhi-manaviyatdir>
6. <https://www.dostlik-akm.uz/page/kutubxona-tarixi>

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**
IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, 3-iyul

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent:
Scienceproblems team, 2025. – 71 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 3-iyul

ISBN 978-9910-09-214-5

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.